

دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه مسافر

در راستای اجرای بندهای (الف) و (ب) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و بند (الف) ماده (۷) قانون مذکور، شورای پول و اعتبار در یکپار و سیصد و هفتاد و چهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۲، "دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه مسافر" را به شرح ذیل مصوب نمود:

مفاد این دستورالعمل در ارتباط با کلیه مبادی ورودی و خروجی کشور مندرج در جدول پیوست لازم الاجرا می باشد. درخصوص سایر مبادی (به غیر از فهرست پیوست) ورود ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مجموعاً تا سقف مبلغ ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها مجاز بوده و ورود ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مجموعاً بیش از مبلغ ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها مجاز نمی باشد. همچنین خروج ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام توسط هر مسافر به خارج از کشور از طریق سایر مبادی، مجموعاً تا سقف مبلغ پنج هزار (۵,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها از مرزهای هوایی و تا سقف مبلغ دو هزار (۲,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها از مرزهای زمینی، ریلی و دریایی مجاز بوده و خروج ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مازاد بر سقف مبالغ مذکور مجاز نمی باشد. ضمناً سایر مبادی ورودی و خروجی کشور در صورت فراهم شدن زیرساخت های لازم توسط گمرک ج.ا.ا. اعلام و جدول پیوست توسط بانک مرکزی بروزرسانی و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱- ورود ارز / اسناد بانکی (از قبیل چک بانکی، چک تضمینی، چک مسافرتی و سایر اسناد مالی قابل انتقال) و اوراق بهادار بی نام مانند اوراق قرضه به صورت فیزیکی به هر طریق توسط هر مسافر از خارج از کشور تا سقف مبلغ ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها نیاز به اظهار نداشته و برای ورود ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مجموعاً به مبلغ بیش از سقف تعیین شده، مسافر می بایست در مبادی ورودی نسبت به اظهار ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه خود (به صورت کتبی یا شفاهی) به گمرک جمهوری اسلامی ایران اقدام و اطلاعات مورد نیاز را به صورت سیستمی از طریق درگاه گمرک ج.ا.ا. ثبت نماید. ضمناً مسافر می تواند قبل از ورود به کشور از طریق درگاه مزبور، ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه خود را به صورت سیستمی اظهار نماید.

تبصره ۱: مسافر در زمان ورود به کشور و در صورت تمایل می تواند ارز همراه خود با مبالغ کمتر از ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها را نیز به گمرک ج.ا.ا. اظهار و ثبت نماید تا با رعایت سایر ترتیبات ورود ارز در این دستورالعمل اقدام لازم صورت پذیرد.

تبصره ۲: در صورتی که مسافر ورودی در زمان عبور از گیت بازرسی گمرک، ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام موضوع این ماده را اظهار نکرده باشد، کلیه دستگاه های ذی ربط مستقر مکلفند نسبت به هدایت ایشان به گمرک ج.ا.ا. جهت اظهار ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام اقدام نمایند.

ماده ۲- پس از اظهار ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام توسط مسافر و دریافت کد رهگیری، گمرک ج.ا.ا. ضمن ارجاع سیستمی اطلاعات اظهار شده به درگاه بانک ملی ایران، نسبت به راهنمایی مسافر به باجه بانک ملی ایران اقدام می نماید.

تبصره: در صورت وجود اختلاف بین مبلغ و نوع ارز اظهار شده در گمرک ج.ا.ا. و ارز شمارش شده در بانک ملی ایران، گمرک ج.ا.ا. بعد از اعلام مراتب از سوی بانک ملی ایران، می بایست نسبت به اصلاح مبلغ مربوط به کد رهگیری اقدام نماید.

ماده ۳- در موارد ارجاعی که ظن به پولشویی و تأمین مالی تروریسم از سوی گمرک ج.ا.ا. وجود ندارد، بانک ملی ایران می بایست صرفاً نسبت به شمارش، تأیید مبلغ و احراز اصالت ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام اظهار شده، اقدام و پس از ارایه رسید چاپی حاوی کد رهگیری، مبلغ و نوع ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام به مسافر، مراتب را به صورت سیستمی به گمرک ج.ا.ا. اعلام نماید. ضمناً در این موارد نیازی به نگهداری ارز توسط بانک ملی ایران نبوده و همچنین ضرورتی به استعلام مراتب از مرکز اطلاعات مالی توسط گمرک ج.ا.ا. وجود نخواهد داشت.

تبصره ۱- بانک ملی ایران در خصوص ارز اظهار شده بنا به درخواست مسافر یا نماینده قانونی ایشان، می‌بایست نسبت به استرداد عین ارز یا حواله وجه به داخل کشور وفق مقررات ارزی و یا خرید آن به نرخ اسکناس مرکز مبادله ارز و طلای ایران اقدام و اطلاعات نحوه اقدام (استرداد عین ارز، حواله یا خرید ارز) را در سامانه ثبت نماید و در خصوص اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام نسبت به استرداد آن اقدام نماید.

تبصره ۲- چنانچه ارز فیزیکی جزء اسعار جهان‌روا نبوده و یا به تشخیص بانک ملی ایران قابلیت مصرف نداشته باشد، عین ارز به مسافر مسترد می‌گردد.

تبصره ۳- در صورت درخواست مسافر مبنی بر انجام حواله وجه به خارج از کشور، بانک ملی ایران در صورت امکان انجام حواله، می‌بایست نسبت به ابطال سیستمی کد رهگیری مأخوذه بابت ارز اظهار شده و رسید چاپی آن اقدام و مراتب را به گمرک ج.ا.ا اعلام نماید.

ماده ۴- در موارد ارجاعی که ظن به پولشویی و تأمین مالی تروریسم از سوی گمرک ج.ا.ا وجود دارد، بانک ملی ایران موظف است ضمن شمارش، تأیید مبلغ و احراز اصالت ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام اظهار شده، نسبت به دریافت و نگهداری ارز مربوط اقدام و پس از ارایه رسید چاپی حاوی کد رهگیری، مبلغ و نوع ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام به مسافر، مراتب را به صورت سیستمی به گمرک ج.ا.ا اعلام و گمرک ج.ا.ا نیز نسبت به استعلام مراتب از مرکز اطلاعات مالی اقدام نماید.

تبصره: در خصوص اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه مسافر موضوع مواد (۳) و (۴) دستورالعمل، احراز اصالت منوط به فراهم بودن شرایط لازم برای بانک ملی ایران، خواهد بود.

ماده ۵- مرکز اطلاعات مالی، پس از بررسی مراتب، ظرف مدت ۳ روز کاری نسبت به اعلام نتیجه نهایی یا نیاز به مهلت زمان بیشتر جهت بررسی پرونده، به گمرک ج.ا.ا اقدام می‌نماید.

تبصره: حداکثر مهلت قابل تمدید جهت اعلام نتیجه نهایی، به مدت ۳۰ روز کاری از زمان استعلام گمرک ج.ا.ا می‌باشد.

ماده ۶- بانک ملی ایران در خصوص مواردی که منشاء ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام به تأیید مرکز اطلاعات مالی رسیده و توسط گمرک ج.ا.ا اعلام می‌شود، طبق تبصره‌های ذیل ماده (۳) اقدام لازم را به عمل آورد.

ماده ۷- خروج ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام به صورت فیزیکی به هر طریق توسط هر مسافر به خارج از کشور، مجموعاً تا سقف مبلغ پنج هزار (۵,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها از مرزهای هوایی و تا سقف مبلغ دو هزار (۲,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها از مرزهای زمینی، ریلی و دریایی مجاز می‌باشد.

ماده ۸- خروج ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مجموعاً مازاد بر مبلغ پنج هزار (۵,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها برای مرزهای هوایی و مبلغ دو هزار (۲,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها برای مرزهای زمینی، ریلی و دریایی توسط هر مسافر به خارج از کشور به دو روش ذیل امکان‌پذیر است:

الف: ارایه رسید چاپی حاوی کد رهگیری (حاکمی از اظهار ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام در زمان ورود به کشور) و تا سقف مبلغ مندرج در رسید مزبور در مبادی خروجی به گمرک ج.ا.ا.

ب: ارایه اسناد معتبر در چهارچوب ضوابط و مقررات بانک مرکزی.

تبصره: بانک / مؤسسه اعتباری / صرافی می‌بایست نسبت به صدور صورت حساب معتبر حاوی اطلاعات لازم (مبلغ و نوع ارز، سرفصل مصرف ارزی و سایر اطلاعات مربوط) و تحویل آن به مسافر جهت ارایه به گمرک ج.ا.ا، اقدام نماید.

ماده ۹- خروج ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام، صرفاً توسط شخص اظهارکننده و به همان نوع ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام اظهار شده، مجاز خواهد بود.

ماده ۱۰- در صورتی که مسافر قصد خروج کل ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام اظهار شده را داشته باشد، گمرک ج.ا.ا نسبت به ابطال سیستمی کد رهگیری مأخوذه بابت ارز / اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام اظهار شده و رسید چاپی آن اقدام می‌نماید.

ماده ۱۱- در صورتی که مسافر قصد خروج ارز به میزان کمتر از مبلغ اظهارشده را داشته باشد، گمرک ج.ا.ا مسافر را به بانک ملی ایران راهنمایی نموده و بانک ملی ایران نیز ضمن کسر مبلغ موردنظر از مبلغ اظهارشده در سامانه مربوط، نسبت به صدور رسید چایی جدید اقدام و مراتب را به گمرک ج.ا.ا اعلام می نماید.

تبصره: مفاد این ماده مشمول اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام نمی باشد.

ماده ۱۲- در صورت عدم تأیید منشاء ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام، مرکز اطلاعات مالی ضمن ارایه گزارش به مرجع قضایی، مراتب را جهت درج در سامانه به گمرک ج.ا.ا اعلام می نماید.

ماده ۱۳- در صورت صدور رأی براءت قطعی از سوی مرجع قضایی، مرکز اطلاعات مالی مراتب را از طریق گمرک ج.ا.ا به بانک ملی ایران اعلام و بانک مزبور براساس مفاد تبصره های ذیل ماده (۳) این دستورالعمل اقدام می نماید.

ماده ۱۴- در صورت صدور رأی محکومیت قطعی از سوی مرجع قضایی، مرکز اطلاعات مالی مراتب را از طریق گمرک ج.ا.ا به بانک ملی ایران اعلام و بانک مزبور ضمن ابطال سیستمی کد رهگیری مأخوذه بابت ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام اظهارشده در سامانه و اعلام مراتب به گمرک ج.ا.ا، عین ارز اظهارشده را به اداره نشر اسکناس و خزانه بانک مرکزی ج.ا.ا تحویل نموده و اداره عملیات ارزی بانک مرکزی ج.ا.ا نیز نسبت به خرید ارز به نرخ اسکناس مرکز مبادله ارز و طلای ایران و واریز معادل ریالی آن به حساب تعیین شده از سوی خزانه داری کل کشور اقدام می نماید. درخصوص اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام، واریز معادل ریالی آن به نرخ حواله مرکز مذکور به حساب خزانه، منوط به وصول وجه اسناد و اوراق مزبور خواهد بود.

ماده ۱۵- مسافر می تواند تا قبل از عبور از گیت بازرسی گمرک ج.ا.ا، نسبت به مرجوع نمودن ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام مازاد بر مبلغ ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها اقدام نماید.

ماده ۱۶- درخصوص رانندگان بخش حمل و نقل بین المللی، خلبانان، کاپیتان های کشتی و خدمه آنها رعایت موارد فوق الزامی است.

تبصره: خروج ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام توسط رانندگان بخش حمل و نقل بین المللی به مقصد کشورهای همسایه دارای مرز مشترک زمینی با ایران (ترکیه، عراق، افغانستان، پاکستان، ترکمنستان، آذربایجان و ارمنستان) مجموعاً تا سقف مبلغ دو هزار (۲,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها و برای سایر کشورها مجموعاً تا سقف مبلغ پنج هزار (۵,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها مجاز می باشد.

ماده ۱۷- با توجه به اتمام مهلت زمانی پیش بینی شده برای ثبت اطلاعات مربوط به اظهارنامه های غیرالکترونیکی قبلی صادره توسط بانک ملی ایران (صادره قبل از ابلاغیه شماره ۹۵/۲۶۵۰۴۱ مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۱۹ بانک مرکزی ج.ا.ا) و دریافت کد رهگیری در پایگاه اطلاع رسانی گمرک ج.ا.ا، خروج ارز با ارایه اظهارنامه های مذکور امکان پذیر نمی باشد.

ماده ۱۸- ورود ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام از طریق امانات پستی و حمل بار تا سقف ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها مجاز می باشد. برای مبالغ بیش از ده هزار (۱۰,۰۰۰) یورو مطابق با ضوابطی که توسط بانک مرکزی اعلام می شود، امکان پذیر خواهد بود. خروج ارز/ اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام از طریق کلیه مراسلات پستی و حمل بار ممنوع می باشد.

ماده ۱۹- در راستای اجرای قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم، چنانچه مأمورین و یا ضابطین قانونی مربوطه برای مبالغ کمتر از سقف ۱۰,۰۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزها، ظن به پولشویی، تأمین مالی تروریسم یا سایر جرائم منشاء مرتبط پیدا کنند، اقدامات لازم طبق روال مشابه موضوع ماده (۴) فوق صورت می پذیرد.